

Elektronista tanssimusiikkia – The Millioners -yhtyeen albumin sävellysprosessi

Pop/jazzmusiikin
koulutusohjelma
Muusikon
suuntautumisvaihtoehto
Opinnäytetyö
14.04.2009

Ville Alajuuma

TIIVISTELMÄSIVU

Koulutusohjelma Pop/Jazzmusiikki		Suuntautumisvaihtoehto Muusikon suuntautumisvaihtoehto	
Tekijä Ville Alajuuma			
Työn nimi Elektronista tanssimusiikkia – The Millioners -yhtyeen albumin sävellysprosessi.			
Työn ohjaaja/ohjaajat Jukka Väisänen			
Työn laji Opinnäytetyö	Aika 14 Huhtikuuta 2009	Numeroidut sivut + liitteiden sivut 37+1	
<p>TIIVISTELMÄ</p> <p>Opinnäytetyössä tutkittiin millaisia työtapoja käytettiin The Millioners -yhtyeen <i>Most Sexiest Music</i>-levyä tehtäessä. Työn tavoitteena oli pohtia yhtyeen sävellysprosessia tiimityöskentelyn ja elektronisen musiikin säveltämisen pohjalta. Työn tavoitteet jaettiin kolmeen pääryhmään: 1) tiimityöskentelyyn, 2) elektronisen musiikin säveltämiseen sekä 3) miksaus- ja tuottamisen rooliin säveltämisessä. Pääkysymyksiksi nousivat tiimityöskentelyn edut ja haasteet sekä jäsenten musiikillisten taustojen ja roolijaon tärkeys säveltämisessä. Työssä käsiteltiin myös elektronisten laitteiden sekä miksaus- ja tuotannon merkitystä säveltämisprosessissa. Lisäksi selvitettiin lyhyesti muutamia keskeisimpiä musiikkityylejä jotka ovat eniten vaikuttaneet The Millionersin musiikkiin.</p> <p>Pääpaino oli yhtyeen tavassa toimia tiiminä ja siinä, kuinka tärkeä merkitys ryhmätyöskentelyllä on yleensäkin luovassa toiminnassa. Pohdinta säilyi enimmäkseen käytännön tasolla vaikka yhtyeen ryhmätoiminnan tapoja avattiin myös hieman kirjallisuutta apuna käyttäen. Yhtyeen musiikin ollessa hyvin pitkälle elektronisilla soittimilla ja laitteilla luotua, haluttiin työssä tuoda esiin myös tuotannollisen puolen tärkeys elektronisen musiikin säveltämisessä. Elektronisen yhtyeen sekä niin sanotun perinteisemmän bändityöskentelyn eroavaisuudet nousivat myös esiin.</p> <p>Työn johtopäätökset osoittivat ryhmätyöskentelyn olevan tärkeä osa yhtyeen musiikillista ilmaisua. Tiimissä säveltämisen haasteet ja edut nousivat selvästi esiin ja todettiin että on hyvä välillä muuttaa roolijakoa ja säveltämismetodeja. Tiimityöskentelyn tuloksena syntynyt albumi oli lähellä sitä mitä alun perin haettiin mutta myös kompromisseja jouduttiin tekemään. Miksaamisen ja tuottamisen rooli jo sävellysprosessin aikana koettiin tärkeäksi sekä tietokoneaikakauden hyvät ja huonot puolet havaittiin levyn teossa oleellisesti. Myös ulkopuolisen tuottajan merkitys miksausessa ja levyn viimeistelyssä todettiin lopputuloksen kannalta tärkeäksi.</p>			
Teos/Esitys/Produktio <i>Most Sexiest Music</i> CD			
Säilytyspaikka Stadian kulttuurialan kirjastopalvelut, Aralis -kirjastokeskus			
Avainsanat Elektroninen musiikki, sävellys, säveltäminen, tiimityöskentely, tuottaminen			

Degree Programme in Pop/Jazz Music		Specialisation Music Performance
Author Ville Alajuuma		
Title Electronic Dance Music – Composition Process of The Millioners Album		
Tutor(s) Jukka Väisänen		
Type of Work Bachelor's Thesis	Date 14 April 2009	Number of pages + appendices 37+1
<p>ABSTRACT</p> <p>This thesis studies the working methods of The Millioners band when making their album <i>Most Sexiest Music</i>. The analysis the production process from three perspectives: 1) teamwork, 2) composition of electronic music and 3) the role of mixing and producing during the composition process. The advantages and challenges of team work, role division and the musical backgrounds of the band members became the main questions of this work. The thesis also looks at roles of mixing, producing and the equipment for composing electronic music in the composing process, and covers some of the main music styles which have influenced the music of The Millioners.</p> <p>The main focus was on the way this particular band worked as a team and the importance of teamwork in a creative process in general. The discussion mainly concentrates on concrete work practices, with a brief analysis based on theoretical literature. As the band's music is almost exclusively electronic and it was created mostly with electronic instruments and equipment, I also wanted to explore the importance of production in making electronic music. The differences between an electronic band and a so-called classic rock band were also discussed.</p> <p>The conclusions of this work showed that teamwork is a very important part of the band's musical expression. The advantages and challenges of teamwork were clearly discovered and it became obvious that it is good to change the role division and the working methods from time to time. The band members were happy with the album they had created as a team, despite the compromises they had had to make. The role of mixing and producing during the composition process was considered very important and the pros and cons of computerized age became obvious. The results also highlight the importance of an outside producer during the mixing and finishing the record.</p>		
Work / Performance / Project <i>Most Sexiest Music</i> CD		
Place of Storage Metropolia Resource Library for Arts and Culture, Aralis Library and Information Centre		
Keywords Composing, composition, teamwork, electronic music, producing		

1 JOHDANTO	2
2 TYÖN TAUSTAA.....	5
3 MUSIIKILLISIA KÄSITTEITÄ.....	7
3.1 Looppi.....	7
3.2 Biitti.....	7
3.3 Sample	7
3.4 Soundi.....	8
3.5 Miksaus.....	8
3.6 Tuottaja ja tuottaminen.....	8
4 VAIKUTTEISTA	9
4.1 Popmusiikki	9
4.2 Elektroninen musiikki ja elektroninen popmusiikki	9
4.3 Disco.....	11
4.4 Italodisco.....	12
4.5 House.....	13
4.6 Tekno.....	13
5 THE MILLIONERS YHTYE.....	15
5.1 Most Sexiest Music	17
5.2 Yhtyeen musiikkityyli	18
5.3 Yhteistyö.....	18
6 TIIMITYÖSKENTELEY	20
6.1 Sävellysten synty.....	20
6.2 Roolijako.....	21
6.3 Soittotaidon vaikutus roolijakoon ja säveltämiseen	22
6.4 Tiimityöskentelyn edut ja haasteet.....	24
7 ELEKTRONISEN MUSIIKIN SÄVELTÄMINEN.....	26
7.1 Elektronisen musiikin säveltämisen eroja verrattuna perinteiseen bändityöskentelyyn	26
7.2 Laitteiston merkittävyys sävellysprosessissa.....	27
8 MIKSAUKSEN JA TUOTTAMISEN TÄRKEYS SÄVELLYSPROSESSISSA.....	29
9 JOHTOPÄÄTÖKSET	31
LÄHTEET	35
LIITTEET.....	37

1 JOHDANTO

Pyrin tässä työssä selvittämään, minkälaisia työtapoja ja työkaluja käytettiin The Millioners -yhtyeen *Most Sexiest Music* -levyn kappaleiden säveltämisessä, sovittamisessa ja tuottamisessa. Tarkoitus on pohtia tiimityöskentelyn etuja ja haittoja, sekä tarkastella miksauksen ja tuotannon merkitystä sävellysprosessissa.

Keskityn kuvaamaan *Most Sexiest Music* -levyn sävellys- ja tuotantoprosessia sekä sen eri vaiheita kappaleiden säveltämisen kautta. Tiimityöskentely, musiikillinen laitteisto sekä miksaus ja tuotanto vaikuttivat kaikki ratkaisevasti lopputulokseen. Tämän työn tarkoitus on kuvata The Millioners -yhtyeen sävellystyöskentelyä levynteon aikana ja pääpaino on osoittaa, millä tavalla yhtye säveltää ja tuottaa tiiminä. Lähestynkin aihetta hyvin paljon käytännön tasolla ja työn tarkoitus on antaa ideoita tuleville opiskelijoille.

Koska yhtyeen musiikki on pääosin elektronista ja elektronisilla laitteilla tuotettua, keskittän tarkastelun elektronisen musiikin sävellysprosessiin ja tuotantotapaan. Elektroninen musiikki terminä on varsinkin nykyään erittäin häilyvä. Tyyli jakautuu lukemattomiin alalajeihin, jotka myös helposti sekoittuvat ja limittyvät keskenään. Rajaan tämän työn ulkopuolelle niin kutsutun elektronimusiikin ja klassisen elektronimusiikin. Kerron lyhyesti elektronisen musiikin historiasta mutta pohdinta keskittyy pääosin elektroniseen tanssimusiikkiin tai yleisemmin elektroniseen populaarimusiikkiin, jonka voidaan katsoa alkaneen 1970-luvun alussa (The history of electronic music, [www](#)). Tässä työssä elektronisesta musiikista puhuttaessa viitataan kyseisen tyylin estetiikkaan, rakenteeseen ja luonteeseen. Tietty junnavuus, toisto ja mekaanisuus yhdistetään usein elektroniseen musiikkiin kun taas popmusiikin, jota tullaan myös sivuamaan tässä työssä, piirteinä voidaan pitää muistettavaa melodiaa ja selkeää rakennetta, jossa päärooli on usein soinnuilla, säkeistöllä ja kertosaäkeellä (Allmusic 2008, [www](#)). The Millioners-yhtyeen yhteydessä puhuttaessa elektronisella musiikilla tarkoitan lähinnä disco- ja house -tyylistä tanssittavaa elektronista musiikkia, vaikka vaikutteita on otettu myös popmusiikin puolelta rakenteisiin ja melodiaan.

Raotan työssä muutamia The Millionersiin vahvasti vaikuttaneita musiikkityylejä. Halusin tuoda esiin tietyt tärkeät vaikutteet, koska elektronisesta tanssimusiikista

ei ole paljon kirjoitettu ammattikorkeakoulu Stadian opinnäytetöissä. Esimerkiksi discoa, italodiscoa ja housea ei ole Pop/Jazzmusiikin koulutusohjelman opinnäytetöissä juurikaan käsitelty ja pelkästään yhdestä näistä tyyleistä voisi tehdä opinnäytetyön. Tämä työ liitteineen antaa toivon mukaan jonkinlaisen kipinän tutustua elektroniseen tanssimusiikkiin syvemmin. Kerron myös yhtyeen taustasta ja levytyssopimuksen synnystä.

Halusin ottaa tiimityöskentelyn käsittelyyn, koska sen rooli oli suuri albumin tekovaiheessa. Yhtyeen työskentely pohjautuu pitkälti tiimityöskentelyyn ja sen tuomiin mahdollisuuksiin. Pohdin työssäni The Millionersin tiimityöskentelyn työtapoja ja eri vaiheita etenkin säveltämisessä. Vertailen näitä työtapoja myös kirjallisuuteen viitaten siihen, millaista on työskennellä ryhmässä yleensä mutta en lähde tutkimaan aihetta kovinkaan teoreettisesti.

Tarkastelen myös miten elektronisen musiikin säveltäminen eroaa pop- ja rockmusiikin säveltämisestä. Konemusiiikin tekeminen nojautuu vahvasti laitteistoon ja erilaisiin elektronisiin instrumentteihin, kun taas popkappaleen tekoon riittää yksi instrumentti ja ihmisääni. The Millioners -yhtyeessä tuotantoon ja miksaukseen liittyvät seikat ovat usein vahvasti läsnä jo sävellysvaiheessa ja pohdin myös näiden vaikutusta lopputulokseen. Tarkoitus on tuoda esiin, millä tavoin varsinkin tietokoneaikakaudella tuotanto on ratkaiseva tekijä jo sävellyksen alkuvaiheissa.

Työ sisältää paljon omaa pohdintaa aiheesta joka kohdistuu omiin havaintoihin joihin olen vuosien varrella törmännyt muusikkona ja säveltäjänä. Erityisesti elektronisen musiikin sävellyskeinojen sekä miksauksen ja tuottamisen roolien pohdinta pohjautuu pitkälti omiin kokemuksiini albumin teossa

Työtehtävän tavoitteena on pohtia The Millioners -yhtyeen *Most Sexiest Music* -levyn tekoprosessia. Jaan työni tavoitteet kolmeen ryhmään:

TIIMITYÖSKENTELEY

- I Millaisia sävellystapoja käytettiin kappaleiden säveltämisessä
- I Miten tiimityöskentelyn roolijako, soittotaito ja jäsenten musiikilliset taustat vaikuttivat sävellysprosessiin
- I Mitä etuja ja haasteita tiimityöskentelyyn sisältyi

ELEKTRONISEN MUSIIKIN SÄVELTÄMINEN

- I Miten konemusiikin teko eroaa perinteisestä bändityöskentelystä
- I Kuinka suuri merkitys laitteistolla oli sävellysprosessissa

MIKSAUS JA TUOTTAMINEN SÄVELTÄMISESSÄ

- I Kuinka suuri rooli miksauksella ja tuottamisella oli sävellysprosessissa
- I Millainen vaikutus ulkopuolisella tuottajalla oli sävellysprosessissa

2 TYÖN TAUSTAA

Idea tähän työhön tuli aloittaessani pohtimaan erilaisia säveltämiseen liittyviä työtapoja The Millioners -yhtyeen levytysprosessin aikana. Levyn kappaleita työstettäessä käytettiin useita sävellystapoja ja hyvät ja huonot puolet eri metodeista nousivat selkeästi esiin. Tiedyt työtavat todettiin hyviksi tai ne vakiintuivat itsestään, kun taas jotkut todettiin huonoiksi. Tiimityöskentelyn tärkeys niin yhtyeen sisällä kuin yhtyeen ja levyn taiteellisen tuottajan välillä nousivat esiin. Laitteiston, studion ja miksauksen tärkeys prosessissa nousivat myös vahvasti esiin. Halusin pohtia, miten nämä seikat vaikuttivat levyn syntyyn ja lopputulokseen.

Rajaan työni ulkopuolelle sanoitukset, koska ne ovat selkeästi toissijaisia The Millionersin musiikissa. En myöskään käsittele levyllä vierailleiden, yhtyeen ulkopuolisten henkilöiden vaikutusta lopputulokseen, paitsi tuottaja Veikka Ercolan, jonka voidaan katsoa vaikuttaneen oleellisesti levyn lopulliseen *soundiin*.

Tarkoitus ei ole pureutua teoreettisesti sävellysprosessiin eikä analysoida sävellysmetodien vaikutusta kappaleiden melodioihin tai harmonioihin. Säveltämisen psykologiaa ja tarkoitusperiä ei ole myöskään tarkoitus käsitellä. Pohdinta kohdistuu enemmän tiimityöskentelyn vaikutukseen säveltämisessä sekä kappaleiden luonteeseen ja tuotantoon liittyviin seikkoihin, jotka ovat paljon oleellisempia The Millionersin tyyllisessä musiikissa. Tarkoitus ei ole myöskään tutkia koneiden rajoittuneisuutta ja ongelmia sävellysprosessissa ja soittamisessa, vaikka työssä aihetta hieman sivutaankin pohtimalla muun muassa tietokoneen ja muiden elektronisten instrumenttien vaikutusta sävellysprosessissa. Näistä aiheista on jo muun muassa Helsingin ammattikorkeakoulu Stadiassa tehty opinnäytetyöt. Markku Reinikaisen (2006) *Sävellystyökaluja Songwritingiin* käsittelee sävellysprosessia teoreettisemmasta lähtökohdasta sekä lähinnä popmusiikin ja yksilön kautta. Tommi Karhusaaren (2006) *Elektroakustista musiikkia Suppel/Supple-yhtyeen levytysprosessi* opinnäytetyö taas käsittelee ihmisen ja koneen välisiä haasteita ja hyötyjä säveltämisessä. Vaikka tämän työn aihepiirissä on yhtäläisyyksiä molempiin mainittuihin opinnäytetöihin, näkökulma on kuitenkin eri, koska The Millionersin musiikki on yhteistyön tuloksena syntynyttä

lähtökohtaisesti elektronisilla soittimilla tuotettua musiikkia. Tarkoitus onkin pohtia tiimityöskentelyn tärkeyttä luovassa prosessissa sekä tuotannollisten seikkojen vaikutusta sävellyksen syntyyn ja lopputulokseen. Myös koneellisuus ja tietty mekaanisuus on tarkoin harkittu esteettinen valinta ja yksi iso osa The Millioners -yhtyeen soundia. Näin ollen koneen ”epähumaanisuutta” ei nähdä ongelmana vaan päinvastoin vahvuutena. Voidaan ajatella tietokoneen olevan yksi yhtyeen tasapuolisista jäsenistä.

Oli melko vaikeaa löytää kirjallisuutta tiimissä säveltämisestä. Säveltämisen inspiraatiosta, psykologiasta ja yksilön näkökulmasta säveltämiseen ja sen ongelmiin löytyi paremmin kirjallisuutta. Tiimityöskentelystä ja ryhmän toiminnasta yleensä löytyi taas hyvin kirjallisuutta ja näissä huomasin selviä yhtäläisyyksiä The Millionersin tapaan työskennellä tiiminä. Lukemastani kirjallisuudesta voisi mainita ainakin Eric Tamm:in (1989) *Brian Eno: His Musical and the Vertical Color of Sound*. Erityisesti Brian Enon 1970-luvun tuotannon voidaan sanoa vaikuttaneen paljon The Millionersin soundimaailmaan ja hänen omintakeinen tyylinsä suhtautua musiikin tekemiseen ja taiteeseen yleisesti on erittäin mielenkiintoinen. Näen myös selviä yhtäläisyyksiä Enon sävellysmetodeissa ja ajatuksissa omaan ja The Millionersin tapaan luoda musiikkia. Walter Carterin (1988) *The Songwriters Guide To Collaboration* -teoksesta löytyi hyviä ideoita ja pohdintoja keskittyen kuitenkin enemmän ammattimaiseen säveltämiseen Amerikan markkinoilla. Ammattimaisella säveltämisellä tarkoitan sävellystiimejä jotka säveltävät päivätyökseen kappaleita eri artisteille. Myös Helvi Ollikaisen (2001) toimittama *Tukeva Tiimi – Opas tiimin jäsenille* teos tarjosi hyviä näkökulmia tiimityöskentelyn sisäiseen toimintaan joita oli havaittavissa selvästi myös The Millionersin työskentelyssä.

Vahvana taustalla on oma kokemukseni säveltäjänä ja muusikkona jota olen pohtinut paljon. Miten tietyyntyyppinen säveltäminen yksin tai ryhmässä toimii minulle ja joku toisentyypinen taas ei?

3 MUSIIKILLISIA KÄSITTEITÄ

On syytä selventää muutamia tässä työssä käytettäviä käsitteitä. Kyseiset käsitteet ovat musiikin ammattilaisille ja musiikintekijöille varmasti tuttuja mutta alaan perehtymättömille niiden sisältö voi olla epäselvä. Kuvaukset on laadittu lähdekirjallisuuden sekä omien käytännön kokemusten perusteella.

3.1 Looppi

Looppi eli englanniksi *loop* tarkoittaa jotain toistuvaa musiikillista fraasia. Esimerkiksi tietokoneella usein "loopataan" eli toistetaan jotain tietyn pituista pätkää alusta loppuun kerta toisensa jälkeen. (Ervola 2001, s.123)

3.2 Biitti

Sana biitti tulee englannin kielen sanasta *beat* joka tarkoittaa tahdin lyöntiä ja rytmimusiikin sykettä. Ilmaisua "biitin ohjelmointi" on yleistynyt varsinkin hip hopin ja elektronisen musiikin parissa ja usein sillä tarkoitetaan kappaleen rytmistä taustaa eli yleensä rumpukomppia. Usein rumpukomppi tai rumpulooppi on koko kappaleen perusta ja pohja jonka päälle luodaan sävellystä. Tässä työssä sanalla biitti tai biitin ohjelmointi viitataan aina koneella ohjelmoituihin rumpukomppeihin. (Ervola 2001, s. 28)

3.3 Sample

Samplella eli suomennettuna "näytteellä" tarkoitetaan jo valmiiksi äänitettyä tai levyiltä poimittua ääninäytettä, esimerkiksi jonkin soittimen ääntä. Yleisiä samplaus-ääniä ovat erilaisten rumpujen tai perkussioiden äänet, tai jonkin soittimen toistuva looppi. Tavallisesti sample eli näyte otetaan esimerkiksi sampleriin tai suoraan tietokoneelle jossa sitä voidaan soittaa ja muokata haluamukseen. On myös olemassa sample- cd-levyjä joihin on äänitetty esimerkiksi valmiita rumpusoundeja. (Ervola 2001, s.180)

3.4 Soundi

Soundi tulee englannin kielen sanasta *sound* joka tarkoittaa ääntä. Usein kuitenkin musiikkimaailmassa ja myös tässä työssä puhuttaessa sanalla soundi tarkoitetaan äänensävyä ja sointiväriä. (Ervola 2001, s.194)

3.5 Miksaus

Miksauksella tarkoitetaan kappaleen kaikkien raitojen summaamista yhdeksi itsenäiseksi raidaksi. Kun kappaleeseen on äänitetty kaikki tarvittava, se miksataan eli raidat laitetaan keskenään sopivaan balanssiin ja niitä käsitellään erilaisten efektien ja äänenmuokkaus laitteiden avulla jotta kokonaissoundista saadaan yhtenäinen ja hallittu. (Ervola 2001, s.132)

3.6 Tuottaja ja tuottaminen

Levyn tuottajasta puhuttaessa tarkoitetaan yleensä taiteellista tuottajaa. Levyn taloudellinen tuottaja on usein levy-yhtiö joka maksaa levyn tekoon ja painamiseen vaadittavat kulut. Taiteellisen tuottajan rooli ja vastuu vaihtelee bändistä ja levytysprosessista riippuen. Joskus tuottaja voi valita levyille tulevat kappaleet ja puuttua niiden sovituksiin ja rakenteisiin paljonkin. Voidaan sanoa että tuottajan tärkein tehtävä on saada esiin bändin parhaat puolet ja tallentaa heidät levyille. Taiteellinen tuottaja myös pitää usein huolen siitä, että levy valmistuu ajallaan. Aina tuottajalla ei kuitenkaan näin isoa vastuuta ole, ja usein bändi sekä tuottaja toimivat enemmän yhteistyössä ja työstävät kappalemateriaalia yhdessä. Näin toimittiin The Millionersin levyä tehtäessä (Burgess 1997, s. 51-53, Introduction s. 5-7).

Tässä työssä puhuttaessa jonkin tietyn kappaleen tuotannosta ja tuottamisesta, tarkoitetaan sillä kappaleen soundeja, sovitusta ja yleisilmettä. On lukemattomia tapoja toteuttaa sävellyks ja tuotanto ratkaisee sen, millaiselta lopputulos kuulostaa.

4 VAIKUTTEISTA

Vaikka yhtyeen vaikutteita ei voi rajata vain muutamaan musiikkityyliin tai edes pelkästään musiikkiin, kerron hieman muutamista keskeisistä tyyleistä jotka ovat olennaisia tämän työn kannalta. Myös muutama The Millionersin musiikkiin suuresti vaikuttanut keskeinen elektronisen musiikin alalaji on syytä mainita. Luku on suppea mutta tarkoitus on antaa lukijalle yleiskuva kyseisistä tyylilajeista.

4.1 Popmusiikki

Popmusiikki tai *populaarimusiikki* termi on yhteisnimitys 1950-luvun puolivälissä ja sen jälkeen Yhdysvalloissa ja Iso-Britanniassa syntyneistä musiikkityyleistä joka viittaa myös musiikin funktioon. Termi rockmusiikki on myös yleisesti omaksuttu tarkoittamaan popmusiikkia. Popmusiikin kehitys on vahvasti ollut sidonnainen äänilevyjen myyntiin ja radiotoiminnan kaupallistumiseen ja sen nimikin viittaa musiikin populaarisuuteen. (Virtamo 1997, 325.)

4.2 Elektroninen musiikki ja elektroninen popmusiikki

Kun puhutaan elektronisesta musiikista, tarkoitetaan elektronisilla välineillä kuten esimerkiksi syntetisaattoreilla, sampleilla ja tietokoneella tehtyä musiikkia. Kuten jo aiemmin mainitsin, käsite on laaja ja mahdoton tiivistää lyhyesti. Useat myös tulkitsevat termin kukin omalla tavallaan. Elektronisella musiikilla voidaan tarkoittaa elektronimusiikkia, jonka voi jakaa karkeasti ottaen nauhamusiikkiin ja elektroakustiseen musiikkiin. Nauhamusiikissa esitetään jo valmiiksi etukäteen tehty nauha tai muu tallenne, kun taas elektroakustisessa musiikissa äänentuotto tai -muokkaus sekä sähköisten ja luonnollisten soitinäänten yhdistäminen tapahtuu esitystilanteessa (Elektronimusiikki 2009, www). Elektronimusiikista puhuttaessa tarkoitetaan yleensä elektronista taidemusiikkia mikä perustuu pitkälti erilaisten elektronisten äänien muokkaamiseen ja kokeiluun. Raja on kuitenkin häilyvä varsinkin nykyään.

Elektronisella musiikilla voidaan tarkoittaa myös elektronista popmusiikkia jota on myös mahdoton tiivistää lyhyesti. Termillä voidaan tarkoittaa oikeastaan mitä tahansa musiikkityyliä jossa on käytetty elektronisia instrumentteja hyväksi. Puhutaan myös elektronisesta tanssimusiikista missä on nimensä mukaisesti tanssittava rytmi, hyvin usein disco- tai house -tyyppinen suora neljäsosa-beat.

Elektronisen musiikin historia on pitkä ja ensimmäinen laite millä tuotettiin elektronista musiikkia tai lähinnä ääniä oli Teleharmonium jonka rakensi Thaddeus Cahill vuonna 1897. 1950- ja 1960-luvuilla elektronisella musiikilla oli suuri merkitys lähinnä taidemusiikin ja kokeellisen musiikin keskuudessa. Koska laitteet olivat kalliita ja valtavia, elektronisen musiikin pioneerit kuten Karlzheinz Stockhausen ja Herbert Eimert aloittivat työskentelynsä Saksan radion tiloissa minne oli rakennettu erityinen elektronisten laitteiden studio. 1960-luvun lopulla Robert Moog loi vielä tänäkin päivänä suosittua Minimoog analogisyntetisaattorin joka mullisti elektronisten instrumenttien kehityksen ja käytön.

Analogisyntetisaattorit mahdollistivat elektronisen musiikin säveltämisen ilman valtavia laitteita ja studioita. Saksalainen Kraftwerk yhtye ja heidän hittikappale ”Autobahn” olivat epäilemättä suurimpia vaikuttajia elektronisen popmusiikin synnylle. Niinpä 1970-luvun kuluessa Kraftwerkin ohella artistit kuten Brian Eno, Tangerine Dream ja Jean-Michael Jarre popularisoivat elektronisen musiikin lopullisesti.

1980-luvulle tultaessa syntetisaattorien ja rumpukoneiden yhä halventuessa elektroninen popmusiikki kukoisti. Syntyi joukko artisteja joiden vaikutus näkyy vielä tänäkin päivänä popmusiikissa. Tärkeimpinä voisi mainita Depeche Mode ja New Order, jonka hitti ”Blue Monday” avasi tietä myös teknomusiikin nousulle hieman myöhemmin.

1990-luvun lopulla tietokoneiden nopeuksien ja ohjelmien parantuessa on elektroninen musiikki siirtynyt suurimmaksi osaksi digitaalimaailmaan ja tietokoneen sisälle. Laitteiston ollessa halpaa ja kaikkien saatavilla, elektronista musiikkia tehdään enemmän kuin koskaan ja se on vuosien varrella jakautunut lukemattomiin alalajeihin ja tyyleihin. Koneita ja elektronisia

instrumentteja käytetään nykyään oikeastaan kaikessa musiikissa hyväksi.

(Randel 2003. s. 288; Vintagesynth 2008, www; Thaddeus Cahills

"Dynamophone/Telharmonium", www; The history of electronic music, www.)

Seuraavaksi hieman tarkemmin muutamista alalajeista.

4.3 Disco

Disco merkitsi todellista alkua modernille tanssipohjaiselle popmusiikille. Vaikka discomusiikki varsinkin sen alkuaikoina saattoi olla hyvinkin orgaanista ja isoilla bändeillä soitettua, sen vaikutus elektronisen tanssimusiikin kehitykseen on suuri.

Discomusiikki saavutti suuren suosionsa 1970-luvun loppupuolella. Disco kehittyi 1970-luvun alun funk, soul ja rytmimusiikista enemmän suurempaan beat-pohjaiseen muotoon. Disco tulee sanasta *Discotheques*. Discotheques olivat klubeja jotka keskittyivät funk- ja soul -levyjen soittamiseen joissa oli mahdollisimman vahva ja suora groove. Klubien suosion kasvettua kappaleista alettiin tehdä pitkiä versioita "tanssilattiaa" varten. Nämä olivat yleensä pitkiä, jopa 10 minuttia kestäviä remixejä¹ joiden tarkoituksena oli pitää tanssilattia täynnä. Tavallisesti discokappale piti sisällään suoran neljäsosa biitin ja junnaavan bassolinjan jonka päällä oli usein erittäin hittihakuinen laulumelodia. Discomusiikin suosio laski nopeasti 80-luvulle tultaessa mutta se loi pohjan tuleville tyylisuunnille kuten Houselle ja Technolle. (Allmusic 2008, www-sivu.)

Usein sana disco leimataan muutamiin tunnettuihin kappaleisiin jotka ovat vain pintaraapaisu musiikkityyliin eivätkä usein edusta sen parhaimmistoa.

Hittikappaleet ovat jääneet elämään omaa elämäänsä mutta discoa tehtiin sen kulta-aikana todella paljon ja iso osa näistä ovat suuren yleisön tiedostamattomissa. DJ:t ympäri maailmaa metsästävät vanhoja harvinaisia discolevyjä ja uusia löytöjä ilmestyy koko ajan.

---

¹ Remix tarkoittaa nimensä mukaisesti kappaleen uudelleen miksausta. Remixissä käytetään usein vain tiettyjä osia tai pätkiä alkuperäisestä miksauksesta ja luodaan niistä uusi, itsenäinen teos. Disco-singleistä tehtiin klubeja varten pidempiä remixejä. Intro saattoi olla pidempi ja kappaleen keskivaiheille luotiin pitkä rumpu- ja perkussio osuus jolloin DJ:llä oli helppo yhdistää saman tempoisia kappaleita yhteen. (Jones, Kantonen 1999)

2000-luvulla on noussut uudestaan pienimuotoinen discobuumi. Maailmanluokan tähdet kuten Kylie Minogue ja Madonna ovat tehneet hittejä jotka ovat olleet hyvin paljon velkaa 1970-luvun discosoundille. Nykyään puhuttaessa tämän päivän discomusiikista, termit menevät usein toistensa päälle ja selkeää rajaa ei ole olemassa. Alalajeja syntyy paljon joista voisi mainita esimerkiksi left-field discon ja space discon. Myös klubipiireissä ja popmarkkinoiden ulkopuolella on kehittynyt kasvava discon uusi tuleminen. Viime vuosina nousseet arvostetut discoartistit kuten amerikkalainen Metro Area, saksalainen Booka Shade ja norjalainen Lindström ammentavat vaikutteensa monista eri tyyliuunnista ja luovat siitä oman kuuloisensa soundin.

4.4 Italodisco

Kun puhutaan italodiscosta, sillä tarkoitetaan Italiassa tehtyä discomusiikkia. Italodisco syntyi 1970-luvun lopulla discon suosion vanavedessä. Italodiscon suurimpia vaikuttajia on Giorgio Moroder joka vaikutti ratkaisevasti italodiscon soundiin.

Amerikassa discolähtö tehtiin ammattimuusikoiden ja isojen bändien voimin. Italiassa tuottajilla ei ollut varaa palkata hyviä muusikoita soittamaan ja jos oli, hyvät muusikot olivat harvassa. Näin ollen alettiin käyttämään rumpukoneita korvaamaan rumpali ja syntetisaattoreita korvaamaan basso ja muut soittimet. Giorgio Moroder oli saavuttanut jo suuren suosion tuottamalla Donna Summerin ”Love To Love You Baby” kappaleen 1975 joka oli maailmanlaajuinen hitti ja toimikin yhtenä lähtölaukaisijana discobuumille.

Moroderin sooloalbumi ”From Here To Eternity” vaikutti kuitenkin vahvimmin italodiscon syntyyn. Albumilla hän käytti pelkästään rumpukoneita ja syntetisaattoreita ja levy olikin aikaansa edellä julkaistaessa vuonna 1977. Italodiscosta kehittyi aivan omankuuloisensa musiikkityyli. Se oli discomusiikkia mikä keskittyi rumpukonebiitteihin, synteettisiin taustoihin ja avaruudellisiin soundeihin. Laulukin oli usein laulettu synteettisesti vocoder-efektin läpi jolla saadaan ihmisäänestä robottimaisen kuuloinen.

Italodisco oli hyvin suosittua 1980-luvun alkupuolella mutta vuosikymmenen loppupuolelle mentäessä sen suosio alkoi hiipua. Viime vuosina italodiscon suosio on kuitenkin jälleen kasvanut klubipiireissä ja on huomattu kuinka suuri vaikutus sillä on ollut monien myöhempien tyyli-suuntauksien syntyyn. (Euro Flash 2007, www.)

4.5 House

House syntyi 1980-luvun alun klubeilla discon suosion hiivuttua. Housen voi nähdä jonkinikäisenä vastaiskuna discon suurelle suosiolle ja populaarisuudelle. DJ:t kehittivät tyyliä enemmän mekaanisempaan, kokeellisempaan ja elektronisempaan suuntaa. Vaikutteita otettiin monista eri musiikkilajeista kuten latin soulista, dub reggaesta, rapista ja jazzista. Musiikki oli myös enimmäkseen instrumentaalista ilman laulua. Jos laulua oli, se oli usein toissijaisena ja usein vain laulettiin melodioita ilman sanoja tai toistettiin muutamaa sanaa.

1980-luvun lopulla house levisi isoihin kaupunkeihin kuten Chicagoon, New Yorkiin ja Lontooseen ja siitä tuli entistä suosittumpaa. Samoihin aikoihin se alkoi myös jakaantua eri alalajeihin kuten hiphouse, ambienthouse ja acidhouse. 1990-luvulla house nautti aika sisäpiirin suosiota Euroopan ja Amerikan klubeilla. Saman vuosikymmenen lopulla artistit kuten Daft Punk ja Basement Jaxx toivat house-tyylisen musiikin jälleen suuremman yleisön tietoisuuteen ylistetyillä albumeillaan. (Allmusic 2008, www)

4.6 Tekno

Myös teknon tarkka määrittely on hankalaa koska alalajeja on paljon ja termi nivoo sisäänsä useamman tyyli-lajin. Tekno syntyi Detroitissa 1980-luvulla ja sen pioneereiksi luetaan yleisesti Juan Atkins, Derrick May ja Kevin Saunderson jotka aloittivat luomaan musiikkia käyttäen Rolandin klassisia TR 808- ja 909 -rumpukoneita.

Musiikille tyypillisiä piirteitä ovat tasainen 4/4-rumpubiitti, minimalistinen ja

futuristinen äänimaailma sekä vähäiset synkkäsävyiset lauluosuudet. Teknon tekijät pyrkivät vapautumaan musiikillisista traditioista ja luomaan yksinkertaisilla ja siihen aikaan halvoilla laitteilla jotain uutta. Suurimpia vaikuttajia olivat Kraftwerk, Human League, Depeche Mode ja Yellow Magic Orchestra. Tekno on käsitteenä hieman ongelmallinen koska puhekielessä sitä käytetään usein virheellisesti tarkoittamaan kaikkea elektronista tanssimusiikkia. (The history of electronic music 2009, www)

The Millionersin musiikkia en kuvailisi pelkästään jollain yhdellä tyyliuunnalla. Vaikutteita ammennetaan joka puolelta ja tässä työssä käytetty termi disco/house viittaaakin useamman tyyliuunnan kuten discon, housen ja italodiscon yhdistelmään.

5 THE MILLIONERS YHTYE

Kuva 1. Promokuva 2007.

Taulukko 1. Millioners yhtyeen jäsenet

Antti Uotila – Ohjelmointi, koskettimet
Jussi Taival – Basso, ohjelmointi, koskettimet
Ville Alajuuma – Koskettimet, laulu, ohjelmointi
Antti Vuornos – Kitara, koskettimet
Mikko Uola – Rummut
Heikki Tuhkanen – Pasuuna
Olli Rautiainen – Trumpetti

The Millioners -yhtye perustettiin vuonna 2002 Antti Uotilan ja Jussi Taipaleen johdolla. Taipaleen kanssa olimme soittaneet jo aiemmin samassa yhtyeessä ja meillä molemmilla on hyvin rock-orientoitunut musiikkitausta. Me molemmat kiinnostuimme elektronisesta musiikista aika samoihin aikoihin eli joitain vuosia ennen The Millionersin perustamista. Aloitimmekin tehdä yhdessä tietokoneella musiikkia, joka pohjautui enimmäkseen sampleihin ja syntetisaattoreihin. Samoihin

aikoihin myös Jussi Taival ja Antti Uotila aloittivat tekemään musiikkia yhdessä, mikä oli enemmän discompaa ja tanssittavampaa. Antti Uotilan musiikkitausta on hieman erilainen kuin minulla ja Taipaleella. Hän on kasvanut enemmän rytmimusiikin ja elektronisen musiikin parissa. Uotilaa ja Taivalta pyydettiin keikalle ja he halusivat sinne mukaan myös muita instrumentteja samplerin ja syntetisaattorien lisäksi. Näin The Millioners sai alkunsa.

Alkuun mukana olleet rummut jäivät kuitenkin jossain vaiheessa pois rumpalin muutettua toiseen kaupunkiin, ja yhtye alkoikin tehdä kappaleisiin biittejä koneella. Myös näihin aikoihin yhtyeen musiikki alkoi löytämään nykyisen muotonsa. Alkuun hyvinkin rönsyilevät ja toisistaan erilaiset kappaleet hylättiin, ja keskityttiin suoraviivaisempaan ja tanssittavampaan ilmaisuun. Nykyään yhtyeen kokoonpano on käytännössä kutistunut kolmen henkilön ydinryhmäksi.

Harjoituskämpällä äänitettyjä demoja lähetettiin eri levy-yhtiöihin ilman tulosta. Tarkoitus oli julkaista omakustanne EP-levy ja yhtye pyysi Veikka Ecolaa avuksi tuottamaan ja miksaamaan kaksi kappaletta. Kappaleet olivat Loving You ja Up To You. Ecola oli tuottanut monia tunnettuja suomalaisia ja ulkomaalaisia artisteja kuten esimerkiksi Rinneradio, Uusi Fantasia ja norjalainen Annie, sekä tehnyt useita remixejä eri artisteille. Tarkoitus oli käyttää Ecolan kokemusta ja kykyjä hyväksi tuomalla kappaleisiin uutta näkökulmaa. Samoihin aikoihin The Millionersille tarjoutui tilaisuus päästä tv-mainokseen jossa yhtye sai päättää yhden lainakappaleen josta tehdä omankuuloisensa versio. Mainoksen sekä Veikka Ecolan kanssa tuotettujen kappaleiden ansiosta Suomen musiikki levy-yhtiö innostui yhtyeestä. Levytyssopimus solmittiin vuonna 2005.

5.1 Most Sexiest Music

Kuva 2. *Most Sexiest Music* -levyn kansi

Suomen musiikki levy-yhtiön kanssa solmittu levytyssopimus kattoi yhden levyn sekä yhden option². Levyn työstäminen aloitettiin vuoden 2005 syksyllä levy-yhtiön antaessa yhteelle hyvin vapaat kädet levyn tekemiseen. Se ei puuttunut aikatauluihin eikä taiteellisiin ratkaisuihin lainkaan mikä on tietysti hyvä etu artistin kannalta. Levyn selkeimmät vaikutteet tulevat 1980-luvun taitteen discosta ja italodiscosta, popista sekä modernimmasta elektronisesta tanssimusiikista. Jäsenien musiikkimaku on hyvin monipuolinen ja vaikutteita on kuultavissa myös elokuvamusiikin ja rockmusiikin puolelta.

Veikka Ercola valittiin albumin taiteelliseksi tuottajaksi koska aikaisempi yhteistyö oli sujunut hyvin. Kansitaiteesta vastasi Antti Uotila. Levyn nimeksi tuli leikkisästi *Most Sexiest Music* yhtyeen erään kappaleen mukaan. Bändin jäsenien muiden kiireiden ja kappaleiden välillä hyvinkin pitkään kestävien sävellysprosessien vuoksi levy julkaistiin maaliskuussa 2007, vuosi aikataulusta myöhässä.

² Optio tarkoittaa levyä mikä ei enää kuulu sopimuskautteen. Jos yhtiöllä on esimerkiksi kaksi optiota, se voi varsinaiseen sopimuskautteen liittyvät julkaisut tehtyään ilmoittaa artistille määräajassa, käyttääkö se seuraavan option. (Vantinen, Tarhio, Lehtinen, Nieminen 2008, www-sivu)

5.2 Yhtyeen musiikkityyli

Ennen kuin levyn kappaleiden säveltäminen aloitettiin, yhtyeen täytyi miettiä levyn kokonaisuutta. Suurimman osan kappaleista ollessa instrumentaalikappaleita paria poikkeusta lukuun ottamatta, mukaan haluttiin ehdottomasti myös muutama laulettu kappale vaihtelun vuoksi. Sävellyksien taustoista ja rytmeistä pyrittiin lähtökohtaisesti tekemään suoraviivaisia ja tanssittavia mutta myös soinnullisesti ja rakenteellisesti mielenkiintoisia. Tarkoitus oli yhdistää elektronisen tanssimusiikin rytmi ja estetiikka sekä popmusiikille tyypillinen melodisuus ja kappalerakenne. Pyrkimyksenä oli tehdä levy mikä toimii sekä klubeilla että kotikuuntelussa.

Levyllä päätyneet sävellykset vaihtelevatkin hieman junnaavimmista disco/house kappaleista enemmän pophenkisiin laulukappaleisiin sekä pariin hitaampaan instrumentaali sävellykseen. Hitaat kappaleet sijoitettiin levyn puoliväliin ja loppuun joka toimi kokonaisuuden kannalta parhaiten.

5.3 Yhteistyö

Kappaleiden säveltäminen The Millionersissa on aina tapahtunut yhteistyön keinoin. Yhtyeen ominais soundi tulee nimenomaan yhteistyön tuloksesta. Jokaisen jäsenen panos prosessissa on tärkeä ja vaikuttaa lopputulokseen. Toki kappaleiden tekoa jatketaan usein myös pelkästään kahden jäsenen kesken tai yksinkin, mutta sessioita missä kaikki ovat paikalla tarvitaan. Erilaisten ideoiden ja ratkaisujen kokeilu nimenomaan yhdessä mahdollistaa säveltämisen etenemisen haluttuun suuntaan. Jäsenien mielipiteiden, näkemyksien ja yhteisen pohdinnan kautta päästään vihdoin haluttuun lopputulokseen.

Levyn tekemisen alkuvaiheessa Antti Uotila muutti ulkomaille vaihto-opiskelijaksi puoleksi vuodeksi. Myös kitaristi Antti Vuornos muutti toiseen kaupunkiin opiskelemaan. Ajoitus oli huono levyä ajatellen mutta suunnitelmana oli työstää kappaleita siitä huolimatta mahdollisimman paljon.

Nykyään internetin ja tiedostojensiirron helppouden vuoksi on hyvin yleistä tehdä musiikkia pitkienkin välimatkojen päässä toisistaan. Kun koko prosessi tapahtuu tietokoneen sisäisesti ja käytetään samaa tietokoneohjelmaa musiikin tekoon, on helppoa lähettää internetin välityksellä kappale vaikka toiselle puolelle maapalloa. Monille kyseinen työskentelytapa varmasti toimii mutta The Millionersille ei.

Työstimme Jussi Taipaleen kanssa ideoita kahdestaan joita lähetettiin Antti Uotilalle internetin kautta. Hän kertoi mielipiteensä ja työsti hieman kappaleita eteenpäin. Huomasimme hyvin nopeasti että kappaleet eivät edenneet mihinkään. Tyytymättömyys toisten ideoihin oli välillä molemminpuolista ja oli vaikeaa päästä yhteisymmärrykseen sähköpostin tai puhelimen välityksellä. Myöskään Vuornoksen kanssa yhteistyö ei sujunut ja hänen käyntinsä Helsingissä olivat yleensä lyhyitä. Yhteisten sessioiden puutteen vuoksi sävellysprosessi oli jumissa oikeastaan koko talven 2005–2006 eikä yksikään kappale näiltä ajoilta päätenyt levyille. Sävellystyö pääsi kunnolla etenemään vasta kesällä 2006, jolloin yhtye kokoontui tuottaja Ercolan kanssa kuuntelemaan kappaleaihioita ja työstämään niitä eteenpäin.

6 TIIMITYÖSKENTELY

Luettuani kirjallisuutta sekä tiimityöskentelystä että muiden säveltäjien työtavoista, tietyt asiat nousivat esiin ja näkyivät myös hyvin selkeästi The Millionersin toiminnassa. Toimivan tiimin ominaisuuksina pidettyjä asioita kuten tiimin jäsenten roolit ja vahvuudet ryhmässä, tiimin sisäinen ja henkinen *turvallisuus* sekä itsetunto (Ollikainen 2001, s. 13-14, s. 49-51, s. 23-24) näyttivät olevan läsnä yhtyeen toiminnassa. Tietysti musiikin tekeminen luo tietyt puitteet ryhmätoiminnalle ja vaikka joissain yhtyeissä varmasti onkin joku selkeä tiimin *johtaja* (Ollikainen 2001, s.16), The Millionersissa kaikki jäsenet ovat aika tasavertaisia. Usein joku jäsenistä voi ottaa niin sanotun johtajan roolin ja viedä asioita eteenpäin, mutta tämäkin saattaa vaihdella jäsenestä toiseen tilanteen mukaan. Näkisin ehkä asian niin, että The Millionersissa kaikki ovat yhtäläillä johtajia ja joku jäsenistä ottaa vuorollaan *innostajan* roolin. Ollikainen (2001 s. 14-15) jakaa kirjassaan *Tukeva Tiimi – Opas Tiimin Jäsenille* jäsenten roolit seitsemään osaan: *Toteuttaja, Tulosihminen, Huoltaja, Innostaja, Kehittäjä, Organisaattori ja Sovittelija*. Innostaja on “*tiimin voimala, energialataus. Hyvä innostaja on hengenluoja, joka tartuttaa uskoa ja myönteisyyttä tiimin muihin jäseniin*”. Usein on tilanteita jolloin joku jäsenistä ei usko tekeillä olevaan kappaleeseen tai ei ole varma sen hyvydestä. Tällöin tarvitaan innostajaa tuomaan usko ja motivaatio takaisin.

6.1 Sävellysten synty

The Millionersissa sävellysprosessi lähtee usein jostain hyvin yksinkertaisesta ideasta. Yksi yleinen säveltämistapa on että joku jäsenistä tuo harjoitukseen *biitin* tai *pohjan*. Usein pohja saattaa sisältää biitin lisäksi jo valmiin bassomelodian tai samplen. Tämän päälle aloitetaan työstämään kappaletta soittamalla, muokkaamalla ja kokeilemalla.

Usein jokin sample saattaa olla hyvä kimmoke kappaleen syntyyn vaikka lopputuloksessa sitä ei välttämättä käytetä ollenkaan. Hyvä esimerkki tästä on kappale *Assault In Space* joka perustui alunperin pelkkiin sampleihin jotka jätettiin

lopulta pois kokonaan, ja biitit, soinnut sekä melodiat soitettiin uudestaan. Melodia ja soinnut myös muuttuivat matkan varrella ja lopullinen kappale on varsin erilainen mitä se oli alkuvaiheessa. Myös Up To You -kappale lähti liikkeelle pelkästä samplesta ja rumpukompista. Tässä tapauksessa sample jäi kappaleeseen, koska se koettiin tärkeänä elementtinä.

Toinen hyvin yleinen säveltämistapa on aloittaa kappaleen työstäminen jostain *sointukierrosta* tai *melodian pätkästä*. Tai vaihtoehtoisesti saatetaan vain alkaa harjoituskämpällä improvisoimaan jotain, mistä syntyy jokin hyvä idea kappaleelle. Hyvin usein spontaanisti syntyvät parhaat ideat.

Sävellyksen aloitus lähti useimmiten liikkeelle jostain hyvin yksinkertaisesta melodiasta, sointukierrosta, samplesta tai jopa täysin tyhjästä. Kun kappaleaihio on saatu alulle, säveltäminen etenee useimmiten samankaltaisella kaavalla. Biitti tai pohja soi koneella ja jäsenet kokeilevat sen päälle erilaisia riffejä ja sävelkulkuja. Ideat saattavat löytyä hyvinkin nopeasti tai myös erittäin hitaasti. Tämä työskentely tuntui yhtyeelle luonnolliselta ja albumin kappaleet syntyivätkin edellämainituilla metodeilla. Missään vaiheessa ei koettu metodien totaalisen muuttamisen olevan tarpeellista mutta tiettyjä hyväksikin havaittuja tapoja on kuitenkin välillä hyvä muunnella. Kaavoja rikkomalla saadaan usein aikaan jotain mielenkiintoista ja uutta prosessiin.

6.2 Roolijako

Tietyt työtavat vakiintuvat yhtyeen sisällä mikä on hyväkin asia. Jos jokin työtapa on koettu hyväksi, niin hyvin usein nämä toimivatkin aloittamismetodina. Millionersin sävellysprosessi on yhtyeen alkuajoista lähtien pysynyt hyvin samankaltaisena. Mutta välillä on myös tärkeää kokeilla jotain täysin uutta lähtökohtaa sävellyksen tekemiseen. Jos säveltämisen aloittaa aina samalla kaavalla, kappaleista saattaa helposti tulla liikaa toistensa kaltaisia. Varsinkin elektronisessa musiikissa saattaa helposti jumiutua tiettyyn aloittamismetodiin. Roolijakoa muuttamalla voidaan saada aikaan uusia mielenkiintoisia ideoita.

Jokaisella jäsenellä on yleensä tietty rooli säveltämisprosessissa. Usein yhtyeen työjako jakautuu sen mukaan, mikä on kunkin jäsenen vahvuus. Itse luon usein soinnut ja kosketinosuudet, Uotila tai Taival ohjelmoivat biitit ja Taival basistina soittaa bassot, jos käytetään sähköbassoa. Jos bassolinja tehdään syntetisaattorilla, sen tekee usein Taival tai minä, tai sitten yhteistyönä. Kitarasovitukset jäävät usein luonnollisesti kitaristille.

Vaikka The Millionersissa jokaisella on periaatteessa tietty oma instrumentti, rooleja myös vaihdellaan aika ajoin. Usein joku jäsenistä saattaa ottaa vain lähimpänä olevan instrumentin käteen ja alkaa soittamaan sitä. On tärkeää kokeilla erilaisia lähtökohtia säveltämiseen. Vaarana on usein rooliin jämähtäminen mikä ei ole hyvä asia. On muistettava että roolit voi vaihdella ja liikkumatilaa niiden välillä saa, ja pitääkin olla (Ollikainen 2001, 14). Pienikin muutos normaalista voi synnyttää todella virkistäviä ja uudenlaisia ideoita, joten on hyvä pitää itsensä avoimena kaikille uusille työskentelytavoille.

6.3 Soittotaidon vaikutus roolijakoon ja säveltämiseen.

Itse olen ainoa kouluttautunut muusikko yhtyeessä ja se, joka hallitsee musiikin teoriaa. Vaikka yhtyeen musiikki on hyvin kosketinsoitinpainotteista, olen ainoa bändin jäsen joka osaa soittaa paremmin koskettimia. Uotila on jäsenistä vähiten niin sanottu ”muusikko” ja hänen soittotaitonsa ovat hyvin rajoittuneet. Tämän vuoksi hän työskentelee usein tietokoneen kanssa ohjelmoimassa biittejä ja työstäen pohjaa. Hyvä soittotaito ei ole kuitenkaan aina välttämätöntä ja joskus heikkous voi kääntyä vahvuudeksi.

Vaikka toiset jäsenet eivät ole taitavia kosketinsoittajia, heiltä voi syntyä parempi idea kuin minulta. Soittotaito voi joskus olla myös esteenä. Välillä voi olla vaikea päästä teoreettisuudesta eroon ja yrittää soittaa instrumenttia kokeilevasti. Joskus onkin hyvä yrittää säveltää jotain instrumentilla mitä ei edes osaa soittaa hyvin. Henkilölle, joka ei tunne pianon koskettimia hyvin, on eräänlainen seikkailu vain kokeilla eri sointuja tai melodioita jonkin pohjan päälle. Oma korva kertoo milloin jokin idea kuulostaa hyvältä. Salaisuus piilee siinä, että osaa kääntää

heikkoudet vahvuudeksi. Instrumentin vaikutuksesta sävellysprosessiin pohdin lisää luvussa 7.2.

Rolling Stonesin kitaristi Keith Richards kertoo pianolla säveltämisestä Flanaganin (1988, 269) kirjassa *Rockia Sydäimestä: "osasin soittaa vain yhden tai pari soittoa - mulle se on vaan keino päästä eroon siitä, että aina joutuu käyttämään samaa instrumenttia lauluja tehdessä"*. Tämä vain esimerkkinä siitä, kuinka kitaristi hakee inspiraation välillä jostain muusta soittimesta kuin kitarasta. Brian Eno taas kutsuu Tammin (1989, 40-50) kirjassa *Brian Eno: His Music and Vertical Color of Sound* itseään "epämuusikoksi", koska ei osaa kunnolla soittaa mitään instrumenttia. Hän painottaakin ettei ole kokenut tarpeelliseksi opetella musiikin teoriaa, tai soittamaan tiettyä instrumenttia paremmin. Usein parhaat ideat syntyvät sattumien kautta, esimerkiksi soittamalla nauhalle vain jotain ja kokeilemalla siihen päälle ideoita mitkä kuulostaa hyvältä. Hyvän musiikin tekeminen ei välttämättä ole mitenkään sidoksissa soittotaitoon. Tietysti edes jonkinäköinen soittotaito auttaa, mutta kyse on enemmän musiikkia tekevän henkilön tyylijajusta ja musiikillisesta korvasta. Virtuosi soittaja ei välttämättä pysty säveltämään hyvää kappaletta.

Myös Hilander (1996, 82) pohtii *Lauluntekijän työprosessi pro gradu* -tutkielmassaan, voiko pitkälle viety musiikillinen koulutus olla jossain määrin jopa esteenä luovalle työskentelylle. Koska mikään teoreettinen taustatieto ei aseta rajoituksia työskentelylle, riittää pelkkä halu tehdä sitä. Itse koen teoreettisesta taustasta kuitenkin olleen hyötyä varsinkin säveltämisessä. Henkilöllä, jolla ei ole teoreettista taustaa voi olla tilanteita jossa tietää päässään mitä hakee, mutta soittotaito tai teoreettinen tieto ei riitä toteuttamaan sitä. Tämä asettaa tietysti rajoitteita musiikin tekoon samalla tavalla kuin teoreettinen tausta. Olenkin yrittänyt löytää kultaisen keskitien tässä asiassa ja mielestäni molemmissa tapauksissa on puolensa ja niitä täytyy vain osata hyödyntää oikein. Teoreettisuudesta on hyvä osata päästä eroon silloin kun sitä ei tarvitse.

Etenkin elektronista musiikkia on nykyään todella helppo tehdä koska työkalut ovat kaikkien saatavilla, ja monissa ohjelmissa säveltäminen tehdään hyvin helpoksi. Vaikka elektronista musiikkia tehdään nykyään varmasti enemmän kuin koskaan,

määrä ei tässäkään tapauksessa korvaa laatua. Todelliset lahjakkuudet erottuvat sieltäkin tyylitajulla ja musiikillisella korvalla.

6.4 Tiimityöskentelyn edut ja haasteet.

Kuten Walter Carter (1989, 90) kertoo kirjassaan *Songwriters Guide To Collaboration*, tiimissä työskennellessä on tärkeää, että kaikki ovat työstämässä samaa kappaletta. Toimiva yhteistyö vaatii, että kaikki tekijät ovat edes jossain määrin samoilla linjoilla siitä, mitä ollaan tekemässä. Jos jokin idea ei jonkun mielestä toimi, on kerrottava siitä välittömästi. Vastaavasti toisilta jäseniltä saa apua kun ideaa ei synny, tai ei ole varma siitä.

Joskus voi olla jumiutunut johonkin ideaan eikä tiedä miten sitä pitäisi kehittää. Silloin on helpottavaa saada apua muilta jäseniltä, eikä tarvitse itse tehdä kaikkia päätöksiä. Toisinaan on todella vaikeaa yrittää säilyttää objektiivisuus omiin ideoihin ja tässä asiassa muilta saa tukea siihen. Muut yhtyeen jäsenet saattavat saada myös usein toistensa parhaat ideat esille. Itse ei välttämättä aina tajua, jos jokin idea on hyvä tai huono, ja joku jäsenistä saattaa tarttua siihen ja ehdottaa sen työstämistä.

Toisaalta joskus voi olla tilanne jossa itse on erittäin varma jostain ideasta ja toisilta ei saa siihen vastakaikua. On tilanteita jossa tulee miettineeksi että toiset eivät ymmärrä mistään mitään, minä tiedän miten tämä toimii! Vahva itseluottamus ja itsearvostus onkin tärkeää tiedostaa ja se heijastuu myös tiimin toimintaan. Täytyy tiedostaa todenmukaisesti itsessä olevat vahvuudet eikä vähätellä itseään (Hakanen 1998, 9-10). Itseluottamukselle ei saa kuitenkaan antaa liikaa valtaa, vaan on muistettava ottaa huomioon muiden tiimin jäsenien mielipiteet.

Tämä onkin yksi tiimityöskentelyn haastavimmista asioista. Usein joutuu päätyämään kompromissiin jos enemmistö on jonkin idean kannalla.

Tiimityöskentely tarkoittaakin luopumista tietyistä asioista. On muistettava antaa tilaa muille eikä olla liian itsekäs. Vaikka vahvaa itseluottamusta vaaditaan, on osattava joustaa oikealla hetkellä. (Ollikainen 2001):

"Yhteistyöhön asennoitumisella on hintansa. Itsekkydestä on luovuttava ja annettava tilaa toisille ja toisten asiantuntemukselle. Oikeassa olemisen ja paremman tietämisen pakkopaidasta vapautuminen on kuin padon murtuminen vapaasti virtaavien vesien tieltä."

The Millionersissa jäsenten tietyt vahvuudet tiedostetaan, ja niitä käytetään myös hyväksi. Esimerkiksi saatan luoda kosketinosuuksia kappaleeseen, jolloin toimin tavallaan teknisenä välikätenä. Soitan jonkin idean joka on hyvä, mutta ei tarpeeksi hyvä. Ideaa muuntelemalla, yhteisten ehdotusten ja korjailujen kautta päästään lopulta haluttuun lopputulokseen. Taitojani kosketinsoittajana käytetään hyväksi mutta lopputulos on silti yhteistyön tulos. Kukaan ei myöskään yritä turhaan päteä omalla sarallaan vaan aina mennään musiikin ehdoilla. Vaikka kompromisseja on pakko tehdä, jossain vaiheessa kappaleet etenevät kuitenkin kaikille mieluisaan suuntaan.

Tärkeää on myös löytää sisäinen luottamus tiimin sisällä. Minulle musiikin tekeminen on aika arka ja herkkä prosessi. Kun säveltää yksin, on usein enemmän vapautuneempi koska ei ole muita ihmisiä ympärillä tuomitsemassa. Vaikka ainoastaan yksi jäsen yhtyeessä tekisi kaiken sävellystyön, väittäisin että toisten jäsenten läsnäolo säveltämisen aikana vaikuttaa siihen mitä ideoita syntyy.

Tärkeää onkin löytää luottamus tai kuten Williams (2002 s.114) mainitsee kirjassa *Ryhmän Salaisuudet* "turvallisuuden tunne" yhtyeen toisten jäsenten kanssa, jotta heidän kanssa työskennellessä voi tuntea itsensä tarpeeksi vapautuneeksi. Aalto (2002 s. 8) kertoo kirjassa *Turvallinen Ryhmä* kuinka turvallinen ryhmä nostaa esiin jäsenten parhaat puolet ja tällöin myös uskaltaa kokeilla itsessään ulottuvuuksia, joihin ei ole itsekään oikein uskonut. (Aalto 2002 s. 14) :

"Turvallisessa ryhmässä ihminen voi tunnistaa sisäisen maailmansa liikkeitä ja ilmaista niitä. Jos ryhmä vielä hyväksyy henkilön eri ulottuvuuksien ilmaisun, hän alkaa myös itse pitää näitä puolia itsessään hyväksyttävänä ja tärkeinä. Tämä vahvistaa häntä irtautumaan turhista rooleista ja suojamekanismeista ja auttaa häntä toimimaan omana itsenään."

Tämä on mielestäni erittäin tärkeä tekijä myös yhdessä säveltämisessä. Sessioiden täytyy olla vapautuneita ja jäsenten on koettava tiimissä itsensä turvallisiksi jotta ideoiden synty on estotonta.

Luottamukseen ja turvallisuuden tunteeseen liittyy myös jäsenten luottamus

toisten arvostelukykyyneen ja tyyliin yhteisten sessioiden ulkopuolella. Usein sovitaan että joku jäsenistä tekee yksin omalla ajalla joitain ideoita valmiiksi. Kun yhdessä sovitaan ideoiden tyylistä, yleensä kaikki ovat lopputulokseen tyytyväisiä. Näin kaikkien ei tarvitse olla täysin koko aikaa mukana prosessissa, koska luottamus toisten jäsenten kykyihin pitää. Tämä myös usein nopeuttaa sävellysprosessin etenemistä.

7 ELEKTRONISEN MUSIIKIN SÄVELTÄMINEN

7.1 Elektronisen musiikin säveltämisen eroja verrattuna perinteiseen bändityöskentelyyn

Elektronisessa musiikissa sävellyslähtökohdat ovat usein hyvin erilaiset kuin popmusiikissa. Popkappaleessa on usein tietty selkeä ja tunnusomainen rakenne. Elektronisessa musiikissa rakenne on usein toissijainen, rakennetta tärkeämpää ovat soundit, tunnelma ja rytmi. Tietty junaavuus kuuluu elektroniseen tanssimusiikkiin ja jokin kappale saattaa perustua vain yhteen tiettyyn ideaan jota toistetaan koko kappaleen ajan. Popkappale usein sävelletään ennen sen tallentamista ja kappaleen melodiat ja soinnut ovat jo tiedossa. Elektronisessa musiikissa säveltäminen ja kappaleen tallentaminen alkavat samaan aikaan ja kulkevat näin käsi kädessä koko prosessin ajan.

Tässä on mielestäni yksi suuri ero elektronisen musiikin ja vaikka rockmusiikin säveltämisessä. Popkappaleen perusta on yleensä soinnut ja melodia, mutta discokappaleen perusta voi olla pelkkä rumpubiitti ja basso. Disco- tai housekappaleen rytmi on usein hyvin samankaltainen, joten soundit ja tuotanto ratkaisevat aika pitkälle lopputuloksen. Tämä voi olla hyvin pienestä kiinni. Pelkkä bassari ja virvelisoundi jo määrää pitkälle, miltä kappale kuulostaa. Bändin yleissoundi voi johtua tietystä tuotannollisesta ratkaisusta mikä erottaa sen muista samankaltaisista artisteista. Toki näin voi olla myös rockmusiikin puolella mutta elektronisessa musiikissa sillä on mielestäni suurempi merkitys.

7.2 Laitteiston merkittävyys sävellysprosessissa

Elektronisen musiikin teko on hyvin vahvasti kiinni studiossa ja laitteistossa koska konemusiikin tekeminen pohjautuu pitkälti laitteisiin ja niiden hyödyntämiseen säveltämisessä. Myös monet rockbändit ovat käyttäneet studiota luovasti hyväkseen. Kappaleiden yleisilme, rakenteet ja sovitukset luodaan studiossa eikä keskenään soittamalla. Ideoita aloitetaan heti äänittämään ja käytetään studion työkaluja hyväksi musiikin teossa. Tämän tyylinen työtapa on nykyään varsin yleistä koska äänityslaitteet ovat halventuneet. Käytetyllä laitteistolla on mielestäni suuri merkitys myös sävellyksen aloittamisessa. Erityisesti konemusiikissa soundilla on todella iso merkitys kappaleen tunnelman ja tyylin löytymisessä.

Kappaletta säveltäessä on suuri ero onko käytössä esimerkiksi piano vai syntetisaattori. Säveltämisen lähtökohta on aivan erilainen riippuen laitteistosta. Pianossa on tunnistettava oma soundi joka rajoittaa jo heti mahdollisuuksia. Pianon soundi saattaa määrätä pitkälle millaisia ideoita sitä soittaessa tulee. Syntetisaattorissa taas on tuhansia soundiyhdistelmiä joilla voi aloittaa. Usein aloitan selaamalla soundeja läpi ja soitan, kunnes jollain tietyn tyyppisellä soundilla tulee hyvän kuuloinen idea. Todennäköisesti pianolla en olisi samanlaista ideaa keksinyt. Säveltämisessä käytetty instrumentti vaikuttaa mielestäni suuresti siinä hetkessä ideoiden syntyä. Joskus idea saattaa löytyä hyvinkin nopeasti jollain soundilla, mutta soundi ei ole oikea. Tässä tapauksessa idea yleensä äänitetään tietokoneelle millä tahansa soundilla, jonka jälkeen oikean soundin löytymiseen saattaa mennä tunteja, tai jopa päiviä.

Tietokone on myös erittäin tärkeä laite joka on oikeastaan aina mukana heti sävellystä aloitettaessa. On tärkeää saada nopeasti jokin biitti tai muu rytmien kuvio taustalle, jolloin kappaleen yleisilmeestä saadaan selkeämpi kuva. On myös tärkeää voida nopeasti äänittää ideat tietokoneelle, jotta päästään miettimään uusia ideoita sen päälle. Esimerkiksi kappaleen rakenteen muuttaminen tietokoneella on erittäin helppoa ja koneen kanssa leikitellessä usein sattuu yllättäviä ”vahinkoja”, joiden ansiosta kappale voi saada aivan uuden suunnan. Alkuperäistä ideaa voidaan myös muuttaa editoimalla siitä vaikka vain yksi lyhyt osa ja toistamalla sitä.

Tästä voisi mainita esimerkkinä kappaleen Body Into Use, jonka kertosäe oli aluksi täysin erilainen kuin lopputuloksessa mutta tietokoneella looppaamalla yhtä tiettyä pätkää nykyinen kertosäe löysi muotonsa. Kun kappaletta työstetään eteenpäin, sen muoto saattaa muuttua matkan varrella paljonkin. Jossain vaiheessa tietty melodia tai soundi joka aluksi kuulosti hyvältä, ei enää toimikaan kokonaisuudessa.

Tietokone on helppo apuväline musiikin teossa ja se tarjoaa lukemattomia mahdollisuuksia säveltää. Joskus myös tietokoneella säveltämisestä saattaa tulla liian itsetarkoituksellista jolloin itse musiikki jää toissijaiseksi ja keskitytään vain käyttämään mahdollisimman paljon tietokoneen tuomia mahdollisuuksia hyväksi. Vaikka tietokone ja muut musiikkilaitteet ovat hyvä apuväline elektronisen musiikin sävellyksessä, The Millionersissa pyritään kuitenkin lähtökohtaisesti löytämään hyvä melodia tai sointukierto soittamalla instrumenttia. Yhteiset sessiot mahdollistavat yhteisen ”jammailun” ja sävellys pyritään luomaan soittamalla. Laitteet ovat vain teknisenä välikätenä antamassa tietynlaisen inspiraation.

Saksalainen elektronisen popmusiikin pioneeri Kraftwerkin idea esimerkiksi The Man-Machine albumia säveltäessä oli antaa koneiden säveltää kappaleet mahdollisimman pitkälle. He looppasivat sekvenssejä ja kasasivat niiden päälle koko ajan uusia sekvenssejä kunnes kappale oli valmis (Bussy 1993, s. 97). Kraftwerkin aikaansa edellä oleva kone-estetiikka on sittemmin osoittautunut hyvinkin paikkaansa pitäväksi eikä vähiten musiikin osalta.

8 MIKSAUKSEN JA TUOTTAMISEN TÄRKEYS SÄVELLYSPROSESSISSA

Aikaisemmin korostin soundien merkitystä jo heti säveltämisen alussa. On hyvin tärkeää minkä tyyppisellä soundilla jokin melodia tai sointukierto soitetaan. Kappaleen yleisilme ja tunnelma voivat olla aika pitkälle kiinni juuri siitä. Jokin tietty kappale saattaa perustua vaikka pelkästään rumpukomppiin ja sampleen ja näin ollen on hyvin oleellista saada rumpukompin soundeista oikean kuuloiset jo aikaisessa vaiheessa. Jos peruspohja ei kuulosta tarpeeksi hyvältä, sen päälle saatetaan aloittaa helposti miettimään ideoita, joilla yritetään peittää pohjan puutteita.

Vaikka The Millionersissa hyvin usein kappaleeseen tehdään jokin demobiitti jotta päästään prosessissa eteenpäin, yleensä hyvissä ajoin rumpusoundit haetaan ja miksataan lähemmäksi sitä, miltä lopputuloksen halutaan kuulostavan. Tämäkin on tietysti myös kappalekohtaista. Joissain *Most Sexiest Music* -levyn kappaleissa saattoivat esimerkiksi olla vielä demorummut kun ne vietiin tuottaja Ercolan studiolle miksattavaksi. Joissain kappaleissa taas biitti saattoi olla hyvinkin valmiina. Usein myös demosoundeja vain hieman paranneltiin, lisättiin ehkä päälle uusia soundeja hieman vahvistamaan esimerkiksi virveliä ja bassaria.

Säveltämisen ja sovittamisen raja voi olla erittäin häilyvä. Kappaleen soinnutus, bassolinja ja melodiat saattavat olla jo periaatteessa valmiina mutta kappaleesta ei silti välttämättä saa kunnollista kokonaiskuvaa. Soinnut ja melodia eivät välttämättä ole kappaleen kantava voima vaikka ne vahvoja olisivatkin. Biitin ohjelmointi on yksi iso osa konemusiikin säveltämisestä vaikka usein se saatetaan mieltää sovittamiseksi. Huono biitti voi pilata koko kappaleen. Näin ollen biitin ohjelmointiin ja soundien hakemiseen käytetään yleensä paljon aikaa. Myös soinnut tai melodiset kulut saattavat muuttua useaan kertaan tuotannollisten ja sovituksellisten ratkaisujen myötä. Säveltäminen elää koko ajan prosessin edetessä ja pienetkin asiat saattavat vaikuttaa kokonaisuuteen. Kokonaiskuva ratkaisee ja niin kauan kun selkeää kokonaiskuvaa ei ole, sävellys on keskeneräinen. Voidaan sanoa että The Millionersin sävellysprosessi koostuu pienistä tuotannollisista, sovituksellisista ja sävellyksellisistä palasista, ja niitä

pyörittelemällä ja muuntelemalla kappale löytää pikkuhiljaa muotonsa.

Kappaleita siis sävelletään, sovitetaan, miksataan ja tuotetaan koko ajan sen kuuloiseksi miltä ne kuulostavat äänitteellä. Kaikki nämä kulkevat käsi kädessä prosessin aikana. Näin yhtye toimii oikeastaan tahtomattaankin myös itse levyn tuottajana. On kuitenkin tärkeää että levytysprosessissa on joku yhtyeen ulkopuolinen jäsen mukana, koska hän kuulee musiikista usein asioita mitä yhtye itse ei kuule. Tuottaja tuo helposti uutta näkökulmaa kappaleisiin ja sitä kautta hänen avullaan levystä saadaan parempi ja toimivampi. Tuottajan tehtävä onkin antaa ulkopuolisen näkemystä kappaleisiin. Veikka Ercolan rooli vaihteli kappaleista riippuen ja joissain kappaleissa hänen roolinsa oli isompi ja joissain pienempi. Joissain kappaleissa hänelle jätettiin myös tarkoituksella isompi rooli jos yhtye koki että ei saa kappaletta etenemään. Ercola teki myös lopulliset miksaukset suurimpaan osaan albumin sävellyksistä. Vaikka kappaleita koko ajan pikkuhiljaa miksataan jo sävellysvaiheessa, lopullisessa miksauksessa on hyvä olla myös ulkopuolinen korva apuna.

9 JOHTOPÄÄTÖKSET

Tämä työ tarjosi minulle tilaisuuden perehtyä syvemmin sävellysprosessiin, sekä omaan että tiimisäveltämiseen. Pienestä pitäen musiikkia opiskelleena olen myös tehnyt omia sävellyksiä oikeastaan koko opiskeluni ajan. Useissa rockyhtyeissä soittaessani roolini on ollut kuitenkin enemmän soittajan rooli, ja yleensä yhtyeissä oli joku pääsäveltäjä.

2000-luvun taitteessa kiinnostukseni elektroniseen musiikkiin ja sen tuomiin mahdollisuuksiin avasi uusia ovia minulle. Olin aina tuntenut että esimerkiksi pelkällä pianolla tai kitaralla säveltäminen ei riitä ja halusin toteuttaa itseäni säveltämisen yhteydessä myös tuotannon ja soundimaailman puolella.

En ole koskaan erityisemmin välittänyt virtuoosismaisesta soitosta ja suorittamisesta tai sen tuomista mahdollisuuksista, vaan minua kiinnostaa musiikin luomisessa ennen kaikkea sen tekstuuri, tunne, erilaisten soundien tuoma mahdollisuus ja melodia. Ensimmäisen tietokoneen ja syntetisaattorien oston jälkeen koin että sävellyksintoni löysi uuden tavan luoda musiikkia. Pian tämän jälkeen The Millioners perustettiin ja yhtyeen lähtökohta säveltämiseen oli heti erilainen aikaisempiin bändeihin verrattuna. Kappaleiden työstäminen aloitettiin yhdessä ja jokainen sai tuoda oman panoksensa sävellysprosessiin. Myös kiinnostus elektroniseen musiikkiin oli vaikuttanut itseäni voimakkaasti ja sen tekeminen ja tuottaminen oli jotain uutta ja mielenkiintoista.

The Millionersin sävellystavat olivat myös suhtellisen uusia minulle yhtyeen aloittaessa ja näkemykseni säveltämisestä ja tuottamisesta sekä tiiminä että ilman ovat nyt paljon selkeämpiä. Konemusiikin tekijät mielletään usein yksin puurtajiksi mutta kaikessa musiikissa yhteistyön saavuttama tulos on täysin eri kuin yksin saavuttama. Kaikkien jäsenien mielipiteet, musiikilliset näkemykset ja tyyllitajut sekoittuvat keskenään ja luovat näin ainutlaatuisen kokonaisuuden. The Millionersin yhteistyö perustuu nimenomaan edellä mainittujen asioiden yhdistelmään eikä niinkään soittotaitoon. Albumista olisi varmasti tullut erilainen ilman vahvaa tiimityöskentelyä. Myös opintoni Metropolian Pop/Jazzmusiikin

musiikkiteknologialinjalla on opettanut paljon musiikin tuottamisesta ja äänittämisestä, mutta ennen kaikkea myös vaikuttanut oman musiikin tekniseen laatuun.

Uskon että työstäni on apua niille jotka ovat kiinnostuneita tiimissä säveltämisestä ja työskentelystä sekä kollektiivisesta bänditoiminnasta. Useat yhtyeet säveltävät musiikkia yhdessä ja tästä aiheesta en onnistunut löytämään paljon kirjallisuutta. Tämä työ voi antaa lukijalle virikkeitä ja ideoita oman yhtyeen työskentelylle ja myös valaista elektronisen musiikin tekoa ja sen ominaisuuksia. Tiimityöskentely aiheeseen voisi pureutua vieläkin syvemmin tulevaisuudessa puhumattakaan miksaus ja tuottamisen mahdollisuuksista opinnäytetyön aiheena. Tämä työ voikin toimia lähtölaukauksena näihin aiheisiin ja toivottavasti innostaa tulevia opiskelijoita tarttumaan niihin.

Sävellystyötä yhtye tulee jatkamaan samoilla metodeilla kuin ennenkin, mutta varmasti tulemme kokeilemaan myös uusia työskentelytapoja. Tätä työtä tehdessäni vahvistui ajatus siitä, että erilaisten työtapojen ja sävellysmetodien kokeilu on tärkeää. Erityisesti tiimityöskentelyssä on tärkeää olla jumiutumatta yhteen metodiin, vaan on uskallettava kokeilla välillä jotain uutta. Yleensä albumin jälkeen yhtye hakee uutta suuntaa seuraavaa levyä varten ja on jo koettu, että säveltämismetodeita voisi hieman kokeilla uudistaa. Tarkoitus onkin tulevaisuudessa yrittää kokeilla hieman erityyppistä säveltämistä, lähtemällä esimerkiksi liikkeelle jostain hieman valmiimmasta ideasta tai säveltämällä soinnutus ja melodia jo valmiiksi ennen kuin biittiä on vielä edes ohjelmoitu. Kaikki riippuu tietysti myös siitä, mihin suuntaan bändin musiikkia halutaan tulevaisuudessa viedä. Tätä olemme jo yhtyeen jäsenien kesken hieman pohtineet ja jokaisella on ollut omia näkemyksiä siitä. Ajan kanssa löydämme varmasti yhtenäisen linjan. Myös yhtyeen jäsenten kiireet ovat lisääntyneet paljon lähiaikoina ja tämä tulee varmasti vaikuttamaan sävellysprosessiin.

Albumin teko oli hyvin opettavaista ja erosi huomattavasti aiemmista levytyksistä missä olin ollut mukana. Aikaisemmat levytykseni tehtiin kaikki perinteisemmällä tyyliä eli bändi meni studioon, jossa oli äänittäjä ja tuottaja paikalla. Kappaleet

äänitettiin muutaman päivän tai viikon sisällä. Miksauskeen käytettiin esimerkiksi biisi päivää kohden tai vähemmänkin. Tässä projektissa taas itselläni ja koko yhtyeellä oli vahva rooli sekä säveltäjänä, tuottajana, äänittäjänä ja myös jonkin verran miksaajana. Olimme itse paljon suuremmin vastuussa lopputuloksesta ja se oli erittäin haastavaa. Jouduimme itse tekemään useita sellaisia päätöksiä, jotka ennen siirrettiin suosiolla levyn äänittäjälle tai tuottajalle. Tietysti albumin tuottajasta Ercolasta oli suuri apu, mutta yhtye halusi myös itse olla vahvasti mukana tuotannon kaikissa vaiheissa. Myöhemmin katsottuna albumin teko koettiin myös aika raskaaksi ja painostavaksi.

Elektroninen tanssimusiikki ei ole kovinkaan albumikeskeistä ja usein kokopitkä levy on kooste aikaisemmin julkaistuista singleistä tai EP-levyistä. Kokopitkän levyn tekemiseen liittyikin paljon asioita, mitä täytyy ottaa huomioon kokonaisuuden kannalta, ja jokaisen kappaleen on istuttava levyn yleisilmeeseen. Vaikka kappaleiden valitsemisessa tuli hieman kiire, saimme mielestämme levystä toimivan kokonaisuuden. Jatkossa on todennäköisesti tarkoitus keskittyä enemmän yksittäisiin kappaleisiin eikä ajatella niitä albumin lähtökohdasta. Sitten kun uusia kappaleita on tarpeeksi, voimme aloittaa rauhassa seuraavan albumin työstämisen.

Ennen elektronisen musiikin tekeminen oli vaikeampaa koska raitoja oli rajoitettu määrä ja piti työskennellä analoginauhan kanssa. Nykyään raitoja voi olla satoja. Tietokoneaikakaudella musiikin tekeminen on muuttunut koska kappale on aina muutettavissa ja sitä voi työstää loputtomiin. Asiassa onkin hyvät ja huonot puolensa. Toisaalta on hyvä että sävellystä voi tehdä niin pitkään kun haluaa ja varmistua siitä että lopputulos on varmasti halutun kuuloinen. Tällä tavalla saattaa kuitenkin myös helposti kadottaa sen oleellisen musiikista ja hioa vain jotain pientä yksityiskohtaa jota kukaan muu kuin itse ei lopputuloksesta tule todennäköisesti kuulemaan. Meilläkin kävi niin, että aina oli jotain pientä mitä piti jonkun mielestä käydä muuttamassa ja studiossa juostiin edestakaisin muutoksia tekemässä. Tässäkin asiassa auttaa myös ulkopuolinen tuottaja, jonka pitää jossain vaiheessa sanoa, milloin liika on liikaa. Ongelmista huolimatta tietokoneen ja modernin studion tuomat mahdollisuudet koettiin enimmäkseen positiivisiksi albumia

ajatellen. Albumin kappaleisiin saatiin etäisyyttä eikä tärkeitä päätöksiä tarvinnut tehdä liian nopeasti.

Yhtyeen jäsenet olivat suhteellisen tyytyväisiä levyyn. Tietysti aina on parannettavaa ja itselle jäi useita juttuja kaivelemaan. Henkilökohtaisesti olisin halunnut kappaleisiin enemmän valinnanvaraa. Levylle tulleet kappaleet päätettiin jossain vaiheessa hieman puolipakosta koska aikataulu venyi ja kaikki halusivat saada levyn jossain vaiheessa valmiiksi. Toki yhtyeellä oli tallessa paljon kappaleaihioita joista olisi voinut työstää lisää sävellyksiä, mutta moni niistä ei tuntunut tarpeeksi hyviltä tai ei päästy yhteisymmärrykseen niiden paremmuudesta. Myös kappaleiden viimeistely venyi lopussa turhan paljon ja tähän kiinnitetään varmasti tulevaisuudessa huomiota.

Oli kuitenkin hyvä että nämä kaikki asiat tulivat esille, koska ensi kerralla olemme jo paljon viisaampi. Tässä opittiin, millä tavalla yhtyeen työskentely toimii parhaiten ja tulevaisuudessa tiedetään mille tielle ei ainakaan kannata lähteä.

Seuraavan albumin kanssa emme pidä kiirettä ja tarkoitus onkin säveltää uusia kappaleita ja katsoa mihin suuntaan yhtyeen musiikillinen linja kehittyy. Jatkossa pyrimme tähtäämään mahdollisimman paljon ulkomaan markkinoille, missä tämän tyyppiselle musiikille löytyy paljon suurempi kuulijakunta. Suomessa elektronisen tanssimusiikin ja varsinkin disco/house-tyylisen musiikin kuulijakunta on vankka mutta suppea. Myös markkinointi tapahtuu usein hieman eri teitä kuin popmusiikissa.

LÄHTEET

Aalto, Mikko 2002. Turvallinen ryhmä. Forssa: Forssan Kirjapaino Oy.

Allmusic 1. Explore Music...Disco. Allmusic verkkosivut.
<http://www.allmusic.com/cg/amg.dll?p=amg&sql=77:16> [Luettu 3.4.2009]

Allmusic 2. Explore Music...House. Allmusic verkkosivut.
<http://www.allmusic.com/cg/amg.dll?p=amg&sql=77:10> [Luettu 3.4.2009]

Allmusic 3. Explore Music...Pop. Allmusic verkkosivut.
<http://www.allmusic.com/cg/amg.dll?p=amg&sql=77:13769> [Luettu 3.4.2009]

Burgess, Richard James 1997. The art of record production. London: Omnibus Press.

Bussy, Pascal 1993. Kraftwerk: Man, machine and music. Wembley: SAF Publishing Ltd.

Carter, Walter 1988. The songwriters guide to collaboration. Ohio: Writers Digest Books.

Elektronimusiikki. Sibelius-Akatemia verkkosivut.
http://www2.siba.fi/historia/1900/germaaniartikkelit/elektronimusiikki_germ.html
 [Luettu 25.3.2009]

Ervola, Kaija. 2001. Musiikkisanakirja Englanti-Suomi-Englanti. Saarijärvi: Saarijärven Offset Oy.

Flanagan, Bill. 1988. Rockia sydäimestä. Keuruu: Kustannusosakeyhtiö Otavan painolaitokset.

Hakanen, Jari. 1998. Vuorovaikutustaidot ryhmässä. Painohäme Oy.

Hilander, Mari-Anni. 1996. Lauluntekijän työprosessi, Pro gradu -tutkielma. Helsinki: Sibelius-Akatemia.

Jones Alan & Kantonen Jussi. Saturday night forever – The Story Of Disco. 1999. Edinburgh: Mainstream Publishing Company.

Karhusaari, Tommi. 2006. Elektroakustista musiikkia Suppel/Supple-yhtyeen levytysprosessi. Helsinki: Helsingin Ammattikorkeakoulu Stadia opinnäytetyö.

Moog_Minimoog. Vintagesynth Explorer verkkosivut.
<http://www.vintagesynth.com/moog/moog.shtml> [Luettu 3.4.2009]

Pritchett, Price. 1996. Tiimityön käsikirja tiimin jäsenille. Helsinki: Oy Rastor ab

Randel, Don Michael. 2003. The Harvard Dictionary Of Music. London: Belknap Press of Harvard University Press.

Reinikainen, Markku. 2006. Sävellystyökaluja songwritingiin. Helsinki: Helsingin Ammattikorkeakoulu Stadia opinnäytetyö.

Tamm, Eric. 1989. Brian Eno: His music and the vertical color of sound. Boston: Faber and Faber.

Thaddeus Cahills "Dynamophone/Telharmonium" (1897). 120 years of electronic music verkkosivut. <http://120years.net/machines/telharmonium/index.html> [Luettu 3.4.2009]

The history of electronic music. Phinnweb verkkosivut. <http://www.phinnweb.org/history/> [Luettu 19.3.2009]

The Roots Of "Italo Disco". Euro Flash: For the love of music verkkosivut. <http://www.euro-flash.net/italo.php> [Luettu 3.4.2009]

Tukeva Tiimi – Opas tiimin jäsenille 2001. Toim. Helvi Ollikainen. Tornio: Tornion Kirjapaino.

Vanttinen Ahti, Tarhio Miika, Lehtinen Lottaliina & Nieminen Jouni. FAQ – levytyssopimukset. Muusikkojen liiton verkkosivut. http://www.musicfinland.com/sml/faq/faq_levy.html#1 [Luettu 3.4.2009]

Williams, Antony. 2002. Ryhmän salaisuudet. Tampere: WS Bookwell Oy.

Virtamo, Keijo. 1997. Otavan musiikkitieto. Keuruu: Otavan Kirjapaino.

LIITTEET

Liite 1. The Millioners *Most Sexiest Music*- CD (2007)

